

Molí de Maçaners

Saldes

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Maçaners. Molí de les Llenes. C. B-400.
Emplaçament Carretera de Guardiola a Saldes B-400

Coordenades:

Latitud: 42.22882
Longitud: 1.7802
UTM Est (X): 399341
UTM Nord (Y): 4675903

Classificació

Número de fitxa 08190 - 31
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari IPA núm. 3611.

Generalitat i altres inventaris

Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 005A00730

Fitxes associades:

[Maçaners](#)

Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: ds., 13/10/2007 - 02:00

Descripció

El Molí de Maçaners forma un conjunt amb la casa-molí fariner, el molí escairador, la bassa i el rec. Es troba al costat d'un torrent del que recull l'aigua. Una mica més avall hi ha un casalot on es troba el molí escairador mogut per l'aigua que surt del molí fariner. Aquest molí, que pela el blat de moro, està format per una mola sotana amb parets de maó (com si fos una pica circular i fonda) i un trull connectat amb l'eix de l'arbre que fa girar el rodet en empenyer l'aigua que baixa de la bassa. Es conserven diferents estris utilitzats al molí entre els que destaquen: una màquina de ventar, màquina d'esgrunar blat de moro, diferents eines petites com volants, cedassos, falç, martells, forques, etc.. L'edifici principal, on actualment hi ha l'habitatge, és de planta baixa i tres pisos, cobert amb teulada a doble vessant i situat en un desnivell del terreny que li permet aprofitar el salt. A la planta baixa hi ha el cacau de volta d'arc de mig punt de pedra i al primer pis, l'obrador del molí fariner. Una mica més avall, hi ha una caseta que aprofita l'aigua que surt del molí per moure l'escairador de blat de moro que es troba en aquest espai petit de dues plantes, essent la inferior la del cacau, també de volta de canó. La bassa es troba al nivell superior, davant la façana de la casa, i conserva també el rec que recull l'aigua del torrent. El desnivell entre la bassa i el carcavà és de 12m.

Observacions:

Es coneix també com el Molí del Jou.

Història

El blat de moro escairat s'implantà en zones de muntanya amb una agricultura pobra. Al Berguedà es menjava durant l'hivern i ara ha passat a ser un plat tradicional de la comarca. Aquest és un dels pocs molins del berguedà que encara escairen blat de moro de manera tradicional. Es tracta d'un molí que ubiquem cronològicament a finals del segle XVIII, coincidint amb l'època de prosperitat agrícola a la zona i que es va ampliar el 1860 adaptant el casal a masís. La darrera reforma és dels anys 1960 tot i que el funcionament del molí és igual que als seus inicis.

Bibliografia

AYMAMÍ, G. (2006). Notes d'alguns molins hidràulics de l'Alt Berguedà. A L'Erol núm. 88. Pàgs. 41- 43.
AA.VV. (1998). Saldes. Àmbit de Recerques del Berguedà. Ajuntament de Saldes.

Cortés Elía, María del Agua (2019) **De bona casa, bona brasa. La casa i l'espai domèstic rural al Berguedà**. Temes d'Etnologia de Catalunya núm. 30. Generalitat de Catalunya. Barcelona, 2019.

FERRAN TORRA, S.I., Gósol, Saldes i Tuixén. Al peu del Cadí. Editorial Montblanc-Martín. Any 1978.
Inventari Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, fitxa núm. 3611. Generalitat de Catalunya. 1990.

VILADÉS, R. (1990). El blat de moro escairat. A L'Erol, núm. 32. P. 41-45.

